

Vážená paní předsedkyně,

k dr. Švambergovi se dostala Vaše korespondence s redaktorkou B. Kabátovou, kterou jste dnes zaslala všem členům Republikového výboru ČSV. Protože ve své první odpovědi uvádíte, že požádáte dr. Švamberka o vysvětlení, posílám Vám naši aktuální korespondenci s redaktorkou Kabátovou. Je v ní obsaženo vysvětlení, o které jste chtěla dr. Švamberka požádat.

Protože je dr. Švamberg na služební cestě s omezenými možnostmi věnovat se této mimopracovní záležitosti, pověřil mě, abych Vás požádala o neprodlené zaslání níže připojené korespondence všem členům Republikového výboru ČSV.

S přáním hezkého dne

Radka Ingrová
výkonná ředitelka Spolku pro rozvoj včelařství MÁJA
www.majabee.cz

27. 7. 2016 v 12:19, Kabátová, Barbora <barbora.kabatova@cncenter.cz>:

Dobrý den, pane Švamberku,

mohla bych poprosit o Vaše vyjádření do novin? **Prosím o odpovědi nejpozději do zítřejšího odpoledne.**

1) Ředitel Včelpa pan Margaritopoulos uvedl, že ukrajinský med vykupoval od společnosti Mila s. r. o., kde je jednatelem Gulmagomed Kazimagomedov. Ten je ale i společníkem ve společnosti Apiproduct, kde figuruje vaše jméno. Jak vysvětlíte, že Vaším společníkem je ten, od koho Včelpo vykupovalo ukrajinský med, kterým pančovalo český? Jste členem ČSV a svého času jste byl vrcholným představitelem spolku.

Společnost Apiproduct nikdy nedovážela med do ČR ani jiné země EU, jejímž prostřednictvím by se med mohl do ČR dostat. Se společností Mila s. r. o. nemám žádné obchodní vazby a o jejích obchodech nejsem informován. Pokud vím, dovážela pneumatiky.

Společníkem firmy Apiproduct jsem se stal jako odborník pro oblast včelařství a medu v dosti vzdálené době, kdy plánovala a realizovala exporty medu ze zemí střední Asie do USA. Vždy jsem odmítal podílet se na importu medu do ČR a podporoval současně programy prodeje Českého medu. Jsem ostatně jedním z iniciátorů a spoluautorem normy Český med, která vznikla v roce 1998. Účastníci tehdejších jednání, spoluautoři normy, jistě mohou potvrdit, že jsem vždy vyžadoval přísné a jasné vymezení této komodity a z toho plyne i můj nezájem o dovoz medu do ČR, právě proto, že jsem členem ČSV – již od roku 1977.

2) Jaký je Váš názor na celou kauzu Včelpo?

V podniku Včelpo jsem několik let nebyl, a nemám proto ke konkrétní kauze dostatek relevantních informací. Co se týká následné medializace kauzy z hlediska ohrožení spotřebitelské veřejnosti, naplňovala v některých směrech (viz vysvětlení níže) prvky šíření poplašné zprávy.

Předpokládám, že tento podnik, jakož i ostatní zpracovatelé medu v ČR nedisponují velmi drahou technikou za několik milionů Kč k odhalování stop antibiotik v medu na úrovních zjišťovaných laboratořemi vybavenými LC-MS/MS (vysoce citlivá kapalinová chromatografie s tandemovou hmotnostní spektrometrií) a náhodně vybrané vzorky zaslané do komerčních laboratoří – zpravidla v Německu – nemusí vždy odhalit tuto stopovou kontaminaci, zvláště, pokud není med homogenizovaný. Velcí zpracovatelé medu v jiných zemích EU si již techniku, která ovšem pokrývá běžně sledované limity obsahu těchto látek, za své zisky pořídili. Jednotlivý rozbor medu, který ani nenajde všechna antibiotika, chemoterapeutika a nověji i pyrrolizidinové alkaloidy, totiž stojí v akreditované laboratoři více než 500 EUR (v ČR není levnější). Realizovat tento rozbor vzorku z každého nakoupeného sudu medu s obsahem asi 280 kg medu v akreditované zahraniční nebo české laboratoři proto z ekonomických důvodů není možné. Navíc výsledkem analýzy je například v Německu, které dováží přibližně polovinu medu z celé EU, obvykle protokol, který hovoří o nezjištění obsahu antibiotik na hladině více než desetinásobné, než byly pozitivní nálezy, o nichž se hovořilo v ČR koncem minulého roku. Aby spotřebitel přijal z medu jednodenní terapeutickou dávku antibiotika, kterou mu předepíše lékař v případě infekčního onemocnění, musel by konzumovat med s jednotlivými zjištěnými molekulami antibiotik následně vyloučený ze spotřeby v množství 35 kg ročně (původní konev medu vykupovaná od včelařů v ČR) po dobu desítek tisíc let. Průměrná roční spotřeba medu na osobu v ČR je přitom ale nižší než 1 kg. O tom, že problém je především legislativní a nespočívá v žádném reálném zdravotním riziku, jsem poskytl již vloni v listopadu rozhovor (neotištěný) redaktorovi Blesku. Povolené limity zbytků antibiotik, kdy vyhovují a mohou se konzumovat živočišné produkty, jako je mléko a maso, jejichž spotřeba je o několik řádů větší než spotřeba medu, jsou většinou o řád vyšší než limity, při jejichž dosažení se stahoval a spaloval med. Je to proto vážný ekonomický problém a riziko zpracovatelů medu, protože neexistují žádné limity MRL (maximum residue levels) pro povolený sebemenší stopový obsah antibiotik v této potravine, nikoli reálné nebezpečí pro spotřebitele. Pro pochopení reality je třeba si uvědomit, že roční spotřeba čistých antibiotik ve veterinární praxi v ČR v chovech hospodářských zvířat je větší než hmotnost medu ve 3 kamionech – tj. 60 tun a stejně velká je navíc spotřeba těchto látek v humánní medicíně. A to je skutečný a velmi vážný problém pro naše zdraví a rizika vzniku rezistentních bakteriálních kmenů, které jsou původci nemocí zvířat i člověka, o němž by se mělo psát. Podívejte se například do časopisu *Náš chov* z února letošního roku, pokud vás tato problematika zajímá. Proti tomu stojí problém obsahu antibiotik v množství malého zlomku jedné tablety v jednom 20 tunovém kamionu medu na limitech detekce dosažitelných LC-MS/MS... Med sám jako potravina má přitom nesrovnatelně větší antibiotické účinky než jaké by mohla vyvolat stopová rezidua antibiotik z lékových forem. Právě pro tyto účinky je jako přírodní potravina a lék v době chřipkových epidemií a bakteriálních infekcí ceněn. Velmi dobré antibiotické účinky vykazují především medy medovicové (lesní), dobrý antibakteriální efekt vykazují i české květové medy. Med z novozélandského keře manuka je dokonce podle laboratorně ověřené míry antibiotických účinků zaříděn do různých cenových kategorií a prodáván za velmi vysoké ceny v anglických lékárnách.

Jinak je ovšem třeba nahlížet na problém reziduí antibiotik známých z lékových forem ve včelařství obecně. Včelám jejich podávání nepomáhá, ale pouze zastírá přítomnost závažné nemoci včel. Proto jejich používání nejen že není legální – není ve včelařství ani žádoucí a s potřebou rozumné kontroly jejich reziduí ve včelích produktech se plně ztotožňuji.

3) Věděl jste za vašeho působení ve funkci předsedy ČSV o tom, že Včelpo vykupuje med ze zemí EU a mimo EU? Tušil jste, že se pančuje český med? Dle výsledků analýz, dřívějších kontrol a některých dalších dokumentů to vypadá, že šlo o dlouhodobější počin...

To, že kterýkoli zpracovatel medu, který dodává med do supermarketů, jej jako surovinu také dováží, je již více než 20 let záležitost běžná. Proto tato skutečnost nebyla předmětem mého zkoumání. Zpracovatel, který by si tak nepočínal, nemůže, bohužel, na globálním trhu celé ČR dlouhodobě existovat. Včelpu jsme se snažili vytvářet podmínky pro nákup medu od včelařů v Čechách i na Moravě. Současně jsme však podporovali a podporujeme i přímý prodej kvalitního medu včelaři tzv. ze dvora, což přirozeně zmenšuje dostupnost medu ve výkupnách zpracovatelů v ČR. Předpokládal jsem, že pouze v ČR vykoupený med je prodáván jako Český med, pro což musí splňovat nejen geografický původ, ale i řadu kvalitativních kritérií. Med, který pak Včelpo nakoupí v zahraničí nebo od dovozců, aby mohlo celoročně zásobovat obchodní síť, v níž byla, je a bude většina medu dovozového, prodává jako med „ze zemí EU a mimo EU“. Tak je i značena naprostá většina medu v obchodní síti.

Předseda ČSV nemá být věstec, nemá co tušit, má včas a efektivně reagovat na zjištění. Včelpo jako hospodářský subjekt zodpovídalo za kvalitu dodaných produktů tak, jak ji deklarovalo. Kontrolními orgány SVS, ani ČZPI, ani ČSV mně nebylo v době mého působení ve funkci předsedy ČSV nic o nekvalitních výrobcích Včelpa sděleno. Na základě této skutečnosti a hospodářských výsledků Včelpa se mně naopak Včelpo jevílo v době mého předsednictví v ČSV jako úspěšně se rozvíjející podnik.

Proto vaše poslední věta ve vztahu k realitě v letech 2012 – 2013 není pravdivá. Dále si dovoluji poznámku, že pančování obvykle rozumíme míchání medu s jinou složkou, která medem není – tj. ředění, směšování medu se sirupy a barvení medu, což bylo u této komodity v ČR v nedávné minulosti dosti časté. V době mého předsednictví ČSV i později jsem v tomto směru aktivně podporoval výzkum v této oblasti na VFU v Brně a několikrát osobně jednal s vedením SVS i SZPI a naléhal na zvýšení kontrol v této oblasti, což ostatně mohou potvrdit i současní ředitelé obou těchto státních institucí. Že by k něčemu takovému ve Včelpu bylo došlo, nevím ani z doslechu.

Předem děkuji za odpovědi,

Barbora Kabátová

REDAKTORKA